

13.10.2021

Oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen tulossopimus 2022–2025

Oikeusministeriö ja Rikosseuraamuslaitos ovat neuvotelleet ja sopineet vuosien 2022–2025 tulostavoitteet ja niiden toteuttamiseen osoitettavat resurssit.

Tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan oikeusministeriölle Rikosseuraamuslaitoksen puolivuotisraportissa ja toimintakertomuksessa.

Tulosneuvottelu käytiin 13.10.2021 Helsingissä.

Käyntiosoite

Eteläesplanadi 10

HELSINKI

Postiosoite

PL 25

00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin

02951 6001

Faksi

09 1606 7730

Sähköpostiosoite

oikeusministerio@om.fi

SISÄLLYSLUETTELO

Oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen tulossopimus 2022–2025.....	1
1 Strateginen kehys	3
1.1 Visio, perustehtävä ja strategiset tavoitteet	3
1.2 Toimintaympäristön muutostekijät (ml. riskienhallinta).....	7
2. Tulostavoitteet vuosille 2022–2025.....	18
2.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	18
2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus	22
2.3 Henkilöstö	25
2.4 Talous.....	28
3. Vuosien 2022–2025 voimavarat.....	30
3.1 Henkilötyövuodet.....	30
3.2 Määrärahat.....	30
4. Voimassaolo ja seuranta	31
5. Allekirjoitukset.....	31

LIITTEET

Liite 1 Yhteiset tunnusluvut

1 Strateginen kehys

1.1 Visio, perustehtävä ja strategiset tavoitteet

Strategiset tavoitteet muodostuvat hallitusohjelman koko valtiokonsernille sekä oikeusministeriön hallinnonalalle asettamista tavoitteista. Tavoitteisiin vaikuttavat myös oikeusministeriön ja viraston omat strategiat.

Viraston kannalta keskeisimmät hallitusohjelman tavoitteet:

”Kriminaalipolitiikka tähtää kokonais- ja uusintarikollisuuden vähentämiseen, vaikuttavan kuntouttavan toiminnan vahvistamiseen sekä rikosseuraamusviranomaisten ja muiden sektoreiden välisen yhteistyön lisäämiseen. Kohdennetaan väkivallan vastaista työtä väkivaltataipumuksia itsessään tunnistavalle, kaikki sukupuolet huomioiden.” (HO 2019)

”Rikollisuutta ja rikosten uusimista ehkäistään monipuolisin keinoin. Poliisin, syyttäjän, tuomioistuinten tai ulosoton kohtaamat henkilöt ohjataan myös muiden tarvitsemiensa palveluiden piiriin, kuten ulosotosta talous- ja velkaneuvontaan, poliisilta päihdehuoltoon tai väkivallan katkaisuojelmaan, vankilasta ja yhdyskuntaseuraamuksista sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä rikollisuutta ehkäiseviin kuntoutusohjelmiin.” (HO 2019)

”Radikalisatiota ehkäistään viranomaisten ja järjestöjen yhteistyöllä sekä tuemalla järjestöjen toimintaa” (HO 2019)

”Kootaan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille” (HO 2019)

”Poistetaan asunnottomuus kahdessa vaalikaudessa” (HO 2019)

”Päivitetään päihdestrategia ehkäisevän työn edistämiseksi sekä päihdepalvelujen kokonaisuuden yhteensovittamiseksi. Jatketaan määrätietoista työtä tupakkoinnin ja alkoholin kokonaiskulutuksen vähentämiseksi. Huumehoidon tehokkuutta parannetaan ja käytön haittoja vähennetään” (HO 2019)

”Laaditaan aiempaa valmistelua hyödyntäen mielenterveysstrategia, joka näkee mielenterveyden pääomana, turvaa mielenterveysoikeudet ja -palvelut, linkittää ne olemassa oleviin rakenteisiin, ehkäisee itsemurhia ja vahvistaa ammattilaisten osaamista. Samalla uudistetaan mielenterveys- ja päihdelainsäädäntö” (HO 2019)

”Työllisyysaste nostetaan 75%:iin. Toteutetaan osatyökykyisille suunnattu työkyohjelma, erityisen tuen tarpeessa olevien pääsyä työllistymistä edistävien ja yksilöllisten palveluiden piiriin tehostetaan, vahvistetaan mielenterveyspalveluiden saatavuutta.” (HO 2019)

”Koulutus- ja osaamistaso nousevat kaikilla koulutusasteilla, oppimiserot kaventuvat ja koulutuksellinen tasa-arvo lisääntyy. Varmistetaan, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen: Korotetaan oppivelvollisuusikä 18 ikävuoteen. ” ”Varmistetaan tasavertaiset mahdollisuudet yksilöllisillä oppimispoluilla, positiivisen diskriminaation rahoituksella, joustavammalla opetuksella ja riittävällä tuella.” (HO 2019)

- Rikosseuraamuslaitos osallistuu hallitusohjelmahankkeisiin tavoitteena vähentää rangaistusta suorittavien uusintarikollisuutta ja varmistaa rikosseuraamusasiakkaiden tuen ja palveluiden yhteensovittaminen yhteiskunnan normaalipalveluihin ja palvelujatkumot.

”Arvioidaan vaarallisimpien väkivaltarikollisten vapautumisen edellytyksiä perusteellisesti.” (HO 2019)

- Rikosseuraamuslaitos huolehtii yhteiskunnan turvallisuudesta suunnitelmallisella ja asteittaisella vapauttamisella.

”Digitalisaation ja sähköisten palvelujen edistäminen” (HO 2019)

- Rikosseuraamuslaitoksen sähköisen asioinnin ja digipalveluiden kehittäminen.

”Laaditaan naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma” (HO 2019)

- Henkilöstön koulutus naisiin kohdistuvan väkivallan tunnistamisesta ja puuttumisesta sekä nais erityisestä työstä.

Alla olevassa taulukossa esitetään Rikosseuraamuslaitoksen visio, perustehtävä sekä tärkeimmät strategiset tavoitteet ulottuen vuoteen 2025.

Visio

Rise on yhtenäinen, yhdenmukainen ja osaava.
Valmennamme rikoksettomaan elämään –
turvallisesti kohti avoimempaa täytäntöönpanoa.

Perustehtävä

Rikosseuraamuslaitos vastaa tutkintavankeuden toimeenpanosta sekä yhdyskuntaseuraamusten ja vankeusrangaistusten täytäntöönpanosta.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

1. Valmennamme asiakkaita rikoksettomaan elämäntapaan.
2. Huolehdimme turvallisuudesta rangaistusten täytäntöönpanossa ja edistämme yhteiskunnan turvallisuutta.
3. Toiminnassamme toteutuu oikeusturva ja yhdenvertainen kohtelu.

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

4. Verkostoidumme ja integroidumme yhteiskunnan palveluihin.
5. Toiminta- ja asiakasprosessit ovat sujuvia, tietojärjestelmät edistävät tuloksellisuutta.
6. Toimipaikkaverkosto ja organisaatorakenne edesauttavat tavoitteiden saavuttamista.

Henkilöstötavoitteet

7. Uudistamme johtamista ja tuemme henkilöstöä osaamisen kehittämisessä.
8. Parannamme henkilöstön työhyvinvointia ja Risen työnantajamielikuvaa.
9. Teemme tavoitteellista ja vuorovaikutuksellista lähityötä.

Taloutta koskevat tavoitteet

10. Kohdennamme resurssit strategiaa edistävään toimintaan.
11. Toimintamme on taloudellista ja tuottavaa.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät (ml. riskienhallinta)

Vuoden 2022 keskeisin toimintaympäristön muutostekijä on koronapandemia sekä sen jälkeisen toimintatavan ja -ympäristön luominen. Keskeisiä sisäisiä muutostekijöitä ovat Rotin käyttöönotto ja Rise 2.0 -organisaatiomuutos.

Koronaepidemian aikana lyhyiden vankeusrangaistusten ja sakonmuuntorangaistusten täytäntöönpanoa on rajoitettu lailla koronapoikkeustilan ajan sekä useilla oikeusministeriön asetuksilla. Viimeisimmät asetukset täytäntöönpanon rajoituksista astuivat voimaan 15.9.2021 ja kestävät 31.12.2021 asti. Myös yhdyskuntapalvelun ja valvontarangaistuksen täytäntöönpanon aloittamista rajoitettiin oikeusministeriön asetuksella 7.6.–30.9.2021 välisenä aikana.

Terveysturvallisen toimintaympäristön saavuttamiseksi erityisesti vankiloiden toimintaa ja yhteyksiä on pandemian aikana jouduttu rajoittamaan merkittävästi. Vankien poistumisluhia, tapaamisia ja toimintoja on epidemiatilanteen mukaan rajoitettu ja keskeytetty, myös ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden tuottamia rangaistusten sisältöjä on jouduttu vähentämään. Kesäkuusta lähtien toimet ovat perustuneet 7.6.-31.10.2021 voimassa olevaan lakiin väliaikaisista toimista rangaistusten täytäntöönpanossa ja tutkintavankeuden toimeenpanossa covid-19-epidemian johdosta (452/2021). Vankiterveydenhuollon yksiköllä ja sen tartuntatautilakia soveltaneilla karanteenikäytännöillä on ollut merkittävä rooli koronan leviämisen ehkäisyssä. Yhteistyö Vankiterveydenhuollon yksikön ja Rikosseuraamuslaitoksen kesken on toiminut hyvin. Kun laki väliaikaisista toimista rangaistusten täytäntöönpanossa ja tutkintavankeuden toimeenpanossa covid-19-epidemian johdosta lakkaa 31.10.2021, Rikosseuraamuslaitoksella ei ole mahdollisuutta koronaperusteisesti rajoittaa toimintoja ennakoivasti.

Vankien rokotusaste on matala. Matala rokotusaste ja täytöntöönpanon aloittamista odottavien rangaistusten jonojen purku tulee v. 2022 haastamaan Rikosseuraamuslaitoksen kykyä järjestää toiminnot edelleen mahdollisimman terveysturvallisesti.

Pandemian vaikutukset yhdyskuntaseuraamusten täytöntöönpanoon ovat vaihdelleet eri puolilla maata. Tämä koskee esimerkiksi yhdyskuntapalvelun palvelupaikkojen saataavuutta varsinkin iltaisin ja viikonloppuisin. Valvontatapaamisista yli kolmannes toteutetaan edelleen puhelimitse, mutta tapaamisten määrät ovat kesän jälkeen nousemassa normaalille tasolle. Vuonna 2022 voidaan olettaa yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanon sujuvan normaalisti, mikäli koronatilanteessa ei tapahdu yllätyksiä.

Vankiloissa turvallisuustilanne kohentui, koska kiellettyjen esineiden ja aineiden toimittaminen vankilaan vaikeutui koronarajoitusten vuoksi. Luvattomat poistumiset avolaitoksista lisääntyivät koronapandemian aikana. Turvallisuutta kehitetään uusimalla vankiloissa vanhentunutta turvatekniikkaa, kehittämällä tarkastustoimintaa ja tehostamalla vankisijoittelua. Henkilökuntaan kohdistuva painostus, väkivallan uhka ja pahoinpitelyt heikentävät henkilöstön työturvallisuutta. Näiden estämiseksi turvallisuutta edistetään turvallisuudesta tehtyjen selvitysten pohjalta, kehittämällä maalittamisen ehkäisyä sekä vähentämällä yksin työskentelyn riskejä.

Vankiloissa tapahtuva radikalisoituminen on edelleen yksi suurimmista huolenaiheista Euroopan maissa. Suomi on sitoutunut vankiloissa tapahtuvan terrorismin ja väkivaltaisiin ääriliikkeisiin johtavan radikalisoitumisen tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn.

Uusintarikollisuudessa ei ole havaittavissa trendinomaisia muutoksia. Uusintarikollisuuden vaikuttavat monet tekijät: yleinen rikollisuuskehitys, rikoskontrollijärjestelmän toiminta, seuraamusjärjestelmässä tapahtuvat muutokset sekä Rikosseuraamuslaitoksen ja muiden viranomaisten toiminta. Tutkimusten mukaan rikosten uusiminen on nopeinta heti

vapautumisen jälkeisinä kuukausina, joten nivelvaiheen palvelujatkumoiden onnistumisella on suuri merkitys uusintarikollisuuteen. Rikosseuraamuslaitoksen ja muiden viranomaisten kuntouttavien toimien ohella viimeaikaista uusintarikollisuuden laskua selittävät rangaistusta suorittavien keski-ikänsä nousu (uusimisalttius vähenee ikääntyessä) ja ensi kertaa vankilaan saapuvien suhteellisen määrän nousu (ensikertaiset uusivat muita harvemmin).

Rikoslakirikosten määrä on alkuvuoden 2021 aikana laskenut edellisestä vuodesta, mutta se oli edelleen selvästi aiempia vuosia korkeampi¹. Rikosseuraamuslaitoksen asiakasmäärään merkittävästi vaikuttavien rikosten osalta on ristikkäisiä muutoksia. Seksuaalirikokset ovat edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta lisääntyneet noin neljänneksellä. Tilastokeskuksen katsauksissa todetaan, että viranomaisten tietoon tulleiden seksuaalirikostapausten määrät vaihtelevat vuosittain paljonkin. Mikäli seksuaalirikosten määrä vakiintuu pysyvästi korkealle tasolle, niin se yhdessä pidentyneiden rangaistusten kanssa tulee nostamaan vankilukua merkittävästi. Tähän vaikuttaa myös oikeusministeriössä valmistelussa olevat seksuaalirikoslainsäädännön muutokset. Vakavimpien väkivaltarikosten (tappo, murha ja surma sekä näiden yritykset) määrä on pysynyt samalla korkealla tasolla kuin edellisenä vuotena. Törkeitä pahoinpitelyjä oli lähes yhtä paljon kuin v. 2020 ensimmäisellä puoliskolla. Tietoon tulleiden omaisuusrikosten määrä laski edellisestä

¹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Rikos- ja pakkokeinotilasto [verkkajulkaisu].

- ISSN=2342-9151. 2. Vuosineljännes 2021. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 30.9.2021].

Saantitapa: http://www.stat.fi/til/rpk/2021/02/rpk_2021_02_2021-07-14_tie_001.fi.html

-ISSN=2342-9151. 2. Vuosineljännes 2021, Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys tammi-kesäkuussa 2017-2021 (ennakkotieto) . Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 30.9.2021].

Saantitapa: http://www.stat.fi/til/rpk/2021/02/rpk_2021_02_2021-07-14_tau_001.fi.html

vuodesta, mutta on koronaa edeltävällä tasolla. Rattijuopumusten kokonaismäärä laski n. 10 %:lla muutaman vuoden nousun jälkeen, myös törkeät rattijuopumukset vähenivät samassa suhteessa. Rikollisuustilanteessa ei kokonaisuudessaan ennakoida tapahtuvan voimakkaita nopeita muutoksia, mutta koronatilanne vaikeuttaa rikollisuustilanteen ja vankiluvun kehityksen arviointia.

Vuoden 2022 keskimääräinen vankiluku tulee olemaan 3100. Vuoden 2021 vankiluku tulee jäämään noin 200 alle ennakoidun keskivankiluvun koronapandemiasta johtuneiden täytäntöönpanorajoitusten vuoksi. Vankilaan tulleita arvioidaan olevan yli tuhat vankia ennakoitua vähemmän vuonna 2021 (-17%). Pidemmällä aikavälillä rikosseuraamusasiakkaiden määrän ennakoidaan kasvavan. Tavanomaisesti rangaistusta suorittavista vangeista noin 40 % on vankilassa enintään kolme kuukautta ja vain noin 10 % vangeilla vankilassaoloaika on yli kaksi vuotta. Tämä loisi edellytyksiä yhdyskuntaseuraamusten laajemmalle käytölle. Yhdyskuntaseuraamusten käyttöä tullaan arvioimaan oikeusministeriössä osana täytäntöönpanolainsäädännön kokonaistarkastelua tulevina vuosina. Koronapandemian aikana lyhytaikaisiin vankeusvankeihin ja sakonmuuntovankeihin kohdistuvat rajoitukset muuttivat väliaikaisesti tilannetta niin, että pitempiaikaisten vankien osuus korostuu niin vankivirtaamassa kuin paikalla olevissakin.

Tutkintavankien keskimäärä v. 2021 laskee muutamalla kymmenellä ja jää noin 600:aan. Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla tutkintavankien määrä on kuitenkin noussut lähelle koronaa edeltänyttä v. 2019 tasoa, mikä oli aiempia vuosia korkeampi. Vuoden 2019 alusta lukien voimaan tullut tutkintavankeutta koskeva lainsäädäntöuudistus, jonka mukaisesti tutkintavankien säilyttämisaikaa poliisin tiloissa lyhennettiin enintään seitsemään vuorokauden vangitsemisen jälkeen, on nostanut tutkintavankien määrää vankiloissa. Lähi-vuosina tutkintavankien määrä kasvanee edelleen maltillisesti ja vuodesta 2025 alkaen tutkintavankien säilytys siirtyy kokonaan Rikosseuraamuslaitokselle. Tutkintavankeuksien

vaihtoehtojen käyttö ei ole noussut merkittäväksi, tutkinta-arestia ei ole käytetty vielä kertaakaan.

Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäinen määrä on nousemassa hiukan, sillä vuoden 2021 aikana täytäntöön pantavaksi tulleiden yhdyskuntaseuraamusten määrä on rajoituksista huolimatta pysynyt vuoden 2020 tasolla. Koronan vaikutuksia tuomioistuinten toimintaan ja tulevien yhdyskuntaseuraamusten määrään ei voida kattavasti arvioida, mutta tältä osin tilanne on normalisoitumassa. Poikkeusasetuksella rajoitetut yhdyskuntapalvelu- ja valvontarangaistustuomiot tulevat täytäntöön pantaviksi vuoden 2021 lokamarraskuun aikana, mikä näkyy kasvavana asiakasmääränä näissä seuraamuslajeissa vielä vuoden 2022 puolella. Ehdolliseen vankeuteen tuomittujen valvonnassa asiakasmäärä nousee jonkin verran. Aikuisten (21 v. täyttäneet) ehdolliseen vankeusrangaistukseen tuomittujen valvontaa on edelleen käytetty hyvin vähän.

Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ja vankimäärän kehitys riippuu paljolti lainsäädännön ja rangaistuskäytäntöjen muutoksista. Tämä vaikeuttaa vanki- ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden määrän arviointia pidemmällä aikajänteellä. Seuraavien noin kahden vuoden ajan vanki- ja asiakasmääriä nostaa lisäksi koronaepidemian takia tehtyjen täytäntöönpanon aloittamiseen liittyvien poikkeustoimien vaikutusten sekä tuomioistuinlaitoksen vireillä olevien asioiden ruuhkan purku. Toimitilaverkostoselvityksen yhteydessä laaditun rangaistuskäytännön lievään kiristymiseen pohjautuvan skenaarion mukaan vankiluku nousee noin 3 500:aan vuonna 2035. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden määrä nousee vastaavasti, tätä ei kuitenkaan arvioitu verkostoselvityksen yhteydessä vastaavalla laskennallisella tarkkuudella. Skenaariossa huomioitiin viime aikoina tehdyt ja vireillä olevat lakimuutokset (mm. seksuaalirikoslainsäädännön muutos), maltillinen linjan kiristyminen sekä väestömuutokset. Lainmuutosten vankiluku- ja asiakasmäärävaikutuksia arvioitaessa on muistettava, että tiettyjen rikosten rangaistusasteikkojen, teonkuvausten tms.

muutosten täysimäärinen vaikutus vankilukuun toteutuu vasta useamman vuoden kuluessa. Hallitusohjelman mukainen poliisien määrän lisääminen tulee osaltaan lisäämään rikosseuraamusasiakkaiden määrää.

Hallituksen esitys koskien vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamista on eduskunnassa odottamassa täydentävää hallituksen esitystä. Tupakointia koskevat järjestelyt on tarkoitus toteuttaa jatkossa siten, ettei tupakoinnista aiheudu terveyshaittaa sivullisille. Tupakointi ehdotetaan kiellettäväksi vankiloiden sisätiloissa, mutta vangeille ja tutkintavangeille varattaisiin mahdollisuus tupakoida ulkotiloissa.

Hallituksen esitys laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa sekä vankeuslain ja eräiden muiden seuraamusten täytäntöönpanosta annettujen lakien muuttamisesta on käsittelyssä eduskunnassa. Kyseessä ovat lakimuutokset, jotka liittyvät Rikosseuraamuslaitoksen toiminnan kehittämis- ja tietojärjestelmähankkeeseen (Roti). Hankkeessa kehitetään Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa ja samalla otetaan käyttöön uusi tietojärjestelmä, joka yhdistää nykyisen vankitietojärjestelmän ja yhdyskuntaseuraamusten Tyyne-järjestelmän ja tukee paremmin toimintaa. Uusi tietojärjestelmä on tarkoitus ottaa tämänhetkisen tiedon mukaan käyttöön helmi-maaliskuussa 2022. Henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa säädetään kokonaan uusi laki. Lisäksi vankeuslakiin ja eräisiin muihin seuraamusten täytäntöönpanosta annettuihin lakeihin tulisi useita muutoksia seuraamusjärjestelmää koskevien menettelysäännösten uudistamiseksi ja yhtenäistämiseksi. Tavoitteena on yksinkertaistaa ja selkeyttää menettelytapoja seuraamusten täytäntöönpanossa.

Rotin käyttöönoton myötä osa Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa ja tuloksellisuutta kuvaavista mittareista muuttuu, ja lisäksi se aiheuttaa katkoksen osaan käytössä olevista mittareista. Roti mahdollistaa entistä ajantasaisemman, kattavamman ja laadukkaamman toiminnan mittaamisen ja tilastoinnin, mikä mahdollistaa tiedolla johtamisen kehittämisen.

Keväällä 2021 on annettu hallituksen esitys laiksi Rikosseuraamuslaitoksesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi Rikosseuraamuslaitoksen organisaation kehittämistä (Rise 2.0) koskevat muutokset Rikosseuraamuslaitoksesta annettuun lakiin sekä seuraamusten täytäntöönpanoa koskeviin lakeihin.

Oikeusministeriössä on valmisteilla vankeuslain ja tutkintavankeuslain laajempi uudistamishanke, jonka työstämiseksi on asetettu työryhmä. Hankkeen tavoitteena on uudistaa lainsäädäntöä siten, että siinä huomioidaan nykyistä paremmin yhteiskunnassa tapahtuneet muutokset, kansainvälisten ihmisoikeuselinten suositukset, kansallisessa laillisuusvalvontakäytännössä esitetyt huomiot ja soveltamiskäytännössä ilmenneet ongelmat. Hankkeen toimikausi päättyy huhtikuussa 2023.

Oikeusministeriössä on käynnistetty hallitusohjelmaan perustuen työryhmä arvioimaan vaarallisimpien väkivaltarikollisten vapauttamiseen liittyvää lainsäädäntöä ja käytäntöjä. Työryhmän toimikausi päättyy helmikuussa 2022.

Oikeusministeriössä on asetettu työryhmä sakon täytäntöönpanosta annetun lain uudistamiseksi. Hankkeen tavoitteena on uudistaa sakon täytäntöönpanosta annettu laki samalla, kun täytäntöönpanossa käytetty Rajsa-tietojärjestelmä uudistetaan. Työryhmän toimikausi päättyy vuoden 2023 lopussa.

Tutkintavankien sijoittamista ja vanginkuljetusta koskeva lainsäädäntö uudistetaan. Tätä varten on asetettu hanke 31.12.2023 asti. Hankkeessa on toiminut Rikosseuraamuslaitoksen ja Poliisihallituksen yhteinen työryhmä, joka on valmistellut tutkintavankien vankiloihin sijoittamista ja vanginkuljetuksen uudistamista koskevat selvitysraportit. Tavoitteena on, että vuodesta 2025 alkaen tutkintavankeja säilytetään pääsääntöisesti vankiloissa eikä enää poliisien säilytystiloissa. Tavoitteena on myös kehittää viranomaisten välistä työnjakoa vanginkuljetuksessa.

Oikeusministeriössä on valmisteltu seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistusta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa tammikuussa 2022. Arvion mukaan lainmuutosten seurauksena vankeusvuosia tulisi lisää 92, joista aiheutuvien taloudellisten vaikutusten arvioidaan syntyvän aikaisintaan vuonna 2023, ja täysimääräisinä vaikutukset tuntuisivat muutamana sen jälkeisenä vuonna.

Oikeusministeriö asetti työryhmän arvioimaan keinoja parantaa lähestymiskiellon tehokkuutta. Työryhmän mietinnössä (1.9.2021) ehdotetaan uutena keinona hengen tai terveyden vaarassa olevan henkilön suojelemiseksi sähköisesti valvottua lähestymiskielloa. Tuomioistuimien voisi päättää, että laajennettuun lähestymiskielloon liitettäisiin sähköinen valvonta, jos se olisi välttämätöntä henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvan rikoksen uhan torjumiseksi. Teknisestä valvonnasta vastaisi Rikosseuraamuslaitos, vastaavasti kuin nykyään tehostetussa matkustuskiellossa.

Hallitusohjelman mukaisesti Rikosseuraamuslaitoksen toimitilaverkostoa kehitetään nykyiset toimipaikat säilyttäen. Nykyinen toimitilaverkosto on laaja, ja tilat ovat osittain huonossa kunnossa. Kaikki tilat eivät rakenteeltaan ja sijainniltaan mahdollista parhaalla tavalla strategisesti tärkeitä toiminnallisia tavoitteita ja synergiaetuja alueen muiden toimijoiden kanssa. Rikosseuraamuslaitos laatii vuonna 2022 toimitilaverkoston pitkántähtäimen kehityssuunnitelman, joka ulottuu yli hallituskausien. Tällä hetkellä käynnissä on Oulun ja Vaalan vankiloiden sekä Vantaan vankilan lisärakennuksen hankesuunnittelu. Uuden vankisairaalan tarveselvitys on käynnistynyt yhteistyössä STM:n ja sen hallinnon alan kanssa.

Rikosseuraamuslaitos toteuttaa v. 2022 aikana Rise 2.0 -organisaatiouudistuksen. Tavoitteena on, että Rikosseuraamuslaitoksen uudistettu organisaatorakenne sekä johtamis- ja ohjausjärjestelmä tukevat nykyistä paremmin ydintoiminnan järjestämistä, strategisten tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan kehittämistä. Uudistuksen tavoitteena on

myös lisätä valtakunnallista yhdenmukaisuutta, erityisesti asiakkaita koskevien ratkaisujen ja seuraamusten sisältöjen osalta. Lisäksi tavoitteena on, että Rikosseuraamuslaitoksen kyky järjestää toiminnot verkostoituneesti osana yhteiskunnan palvelujärjestelmää paranee. Rise 2.0 -organisaatiouudistuksen jälkeen vuosina 2022–2023 toteutetaan Rise 3.0 -vaihe, jossa arvioidaan ja uudistetaan mm. rikosseuraamuskeskusten toimintaa ja johtamista.

Rikosseuraamuslaitos on valinnut ensimmäisen valtionhallinnon yhtenäisen vastuullisuusraportoinnin tavoitteensa oikeusministeriön kestävän kehityksen painopistealueista. Ensi vaiheessa tullaan raportoimaan sukupuolten tasa-arvoon, eriarvoisuuden vähentämiseen ja rauhan, oikeuden ja hyvän hallinnon tavoitteisiin liittyvät kestävän kehityksen toimenpiteet. Lisäksi Rikosseuraamuslaitos on toiminnassaan kiinnittänyt erityistä huomiota naisvankien sekä nuorten ja alaikäisten vankien sijoittelun ja palvelujen kehittämiseen. Kestävän kehityksen tavoitteet huomioidaan myös esimerkiksi hankinnoissa, joiden hiilijalanjäljen seuranta tehostetaan.

Rikosseuraamuslaitoksen keskeisimmät riskit

Rikosseuraamuslaitoksen keskeisimmät riskit ovat seuraavat:

1. **Roti:** Vaikutuksiltaan merkittävä riski syntyy, jos Rotin käyttöönotto epäonnistuu tai viivästyy merkittävästi. Rotin käyttöönotto on suunniteltu tehtävän Big Bang-tyyppisesti, ja hanke on suunniteltu ajettavan alas heti käyttöönoton jälkeen. Mikäli käyttöönotossa ilmenee ongelmia tai se epäonnistuu teknisesti, toiminnallisesti tai muusta odottamattomasta syystä, koskettaa se välittömästi suurta käyttäjämäärää. Riskinä on viraston toiminnan huomattava vaikeutuminen tietojärjestelmien toimimattomuuden vuoksi. Lisäksi voidaan joutua tukeutumaan vanhoihin järjestelmiin toiminnan ylläpitämiseksi. Käyttöönoton epäonnistuminen tai viivästyminen uhkasi myös nostaa Rotin

jatkokehitys- ja ylläpitokustannuksia. Mikäli henkilökunta ei ole opiskellut riittävästi Rotin käyttöä, eikä ymmärrä Rotin toiminnallisuuksia, toiminnallinen käyttöönotto epäonnistuu. Tällöin Rotin käyttö vie huomattavasti aikaa ja hyötyjen saaminen uudesta järjestelmästä hidastuu. Riskienhallinnallisena toimena Rotilla on oma hanketasoinen riskirekisteri ja hankkeen toteutumisen edistymistä seurataan vastuuhenkilöiden toimesta. Käyttöönoton yhteydessä ilmeneviin ongelmiin varaudutaan suunnitelmalla, jolla vanhojen järjestelmien käyttö pystytään palauttamaan mahdollisimman nopeasti ja viraston toiminnan vaikeutuminen kyetään estämään. Henkilöstöä koulutetaan järjestelmän käyttöön ja toimintatapamuutoksiin.

Arvio (1-4): Todennäköisyys 2 (Mahdollinen), Vaikutus 3 (Merkittävä).

2. **Rise 2.0:** Vaikutuksiltaan merkittäväksi riskiksi arvioidaan se, ettei Rise 2.0 -organisaatiouudistusta pystytä toteuttamaan suunnitellusti. Organisaatiomuutoksen läpiviennin epäonnistumisen riskinä on, että toiminta jatkuu vanhan organisaatiomallin mukaisena, henkilöstön motivaatio ja sitoutuminen strategiaan heikkenee, epävarmuus kasvaa ja työnantajakuva kärsii. Koko organisaation laajuudessa uudistuksessa yhdenmukaisen läpiviennin merkitys kasvaa. Riskienhallinnallisina toimina korostuvat johtajien ja henkilökunnan motivointi muutoksen läpiviennissä, organisaation sisäisten ristiriitojen tunnistaminen ja johdonmukainen pyrkiminen kohti yhteisiä tavoitteita.

Arvio (1-4): Todennäköisyys 2 (Mahdollinen), Vaikutus 3 (Merkittävä).

3. **Henkilöstö:** Riskinä on, että alalle koulutetun valvontahenkilöstön saatavuusongelmat vaarantavat henkilöstön työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden lisäksi myös vankien turvallisuuden. Lisäksi riskinä on, että henkilöstöresursseja ei onnistuta kohdentamaan tarkoituksenmukaisella tavalla, joten henkilöstörakenne ei tue toiminnan tavoitteiden saavuttamista. Sairauspoissaolojen suuri määrä valtionhallinnon keskimääräi-

seen tasoon nähden aiheuttaa kuluja ja vaikuttaa työssä oleviin virkamiehiin sekä heidän työhyvinvointiinsa. Riskienhallinnallisena toimena Rikosseuraamuslaitos on teettänyt ulkopuolisen arvioinnin henkilökunnan rekrytointi- ja koulutusjärjestelmän kehittämistarpeista. Arviointi valmistuu alkuvuodesta 2022.

Arvio (1-4): Todennäköisyys 3 (Todennäköinen), Vaikutus 2 (Kohtalainen).

4. **Resurssit:** Keskeiseksi riskiksi arvioidaan toiminnan laajuuteen, käytössä olevaan laitosrakenteeseen ja täytäntöönpanon vaikuttavuustavoitteisiin nähden riittämättömät taloudelliset voimavarat ja henkilöstöresurssit. Myös Euroopan neuvoston kidutuksen vastainen komitea (CPT) kiinnitti huomiota Rikosseuraamuslaitoksen liian pieneen henkilöstömäärään syyskuussa 2020 tekemänsä tarkastuskäynnin yhteydessä. Nykyinen toimitilaverkosto on muuttunut osin epätarkoituksenmukaiseksi, eivätkä kaikki toimitilat vastaa Rikosseuraamuslaitoksen tarpeita. Liian laaja ja perusparannustarpeessa oleva vankilaverkosto sitoo liikaa henkilöstöä ja sijaitsee maantieteellisesti sellaisilla paikkakunnilla, joissa ei voi parhaalla mahdollisella tavalla toteuttaa Rikosseuraamuslaitoksen strategian edellyttämää verkostoitumista, lähityötä ja kuntoutusta. Riskienhallinnallisena toimena Rikosseuraamuslaitos laatii toimitilaverkoston pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelman ja arvion pitkänaikajänteen toimintaedellytyksistä ja resurssitarpeista.

Arvio (1-4): Todennäköisyys 3 (Todennäköinen), Vaikutus 2 (Kohtalainen).

5. **Tartuntataudit:** Riskinä on, että koronaepidemia hankaloittaa Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa henkilökunnan, sidosryhmien sekä vankien ja asiakkaiden näkökulmasta. Vankien rokoteaste on muuta väestöä alhaisempi. Mikäli rokotusaste vankien keskuudessa jää merkittävästi muuta väestöä matalammaksi, on varsin suuri riski sille, että vankilaympäristöstä muodostuu jatkossa erityisen haastava toimintaympäristö.

Arvio (1-4): Todennäköisyys 3 (Todennäköinen), Vaikutus 2 (Kohtalainen).

2. Tulostavoitteet vuosille 2022–2025

2.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuosille 2022–2025 ovat:

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

- Valmennamme asiakkaita rikoksettomaan elämäntapaan.
- Huolehdimme turvallisuudesta rangaistusten täytäntöönpanossa ja edistämme yhteiskunnan turvallisuutta.
- Toiminnassamme toteutuu oikeusturva ja yhdenvertainen kohtelu.

Keskeiset vaikuttavuustavoitteita tukevat välitavoitteet ovat:

- Tulostavoite 1: Valmennamme asiakkaita rikoksettomaan elämäntapaan.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022–2025	<ul style="list-style-type: none"> • Lisätään toimintaa, joka vähentää rangaistusta suorittavien uusintarikollisuutta. Kehitetään toiminnan vaikuttavuuden arvioitavuutta. Toimenpiteinä mm. <ul style="list-style-type: none"> ○ Seksuaali- ja väkivaltarikoksiin syyllistyneiden vankien kuntouttavan toiminnan lisääminen. 	<p>Uusiminen 3 v. ja 5 v. seuranta-ajalla %</p> <p>Seksuaali- ja väkivaltarikoksiin syyllistyneiden vankien rikosspesifeihin ohjelmiin osallistuminen, %</p>

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vankien toimintaohjelmiin ja koulutukseen osallistumisen mahdollisuuksia lisätään. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden toimintaohjelmiin osallistumista lisätään ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaita ohjataan koulutukseen. ○ Nuorille ja alaikäisille vangeille sekä naisvangeille kohdennettuja palveluita ja tukitoimia sekä heidän sijoittamistaan vankilaan kehitetään. ○ Perustetaan lisää tutkintavankiosastoja. Huolehditaan esitutinnan turvaamisesta erillään pitoineen. Kehitetään tutkintavankien tarpeita vastaavia toimintoja ja palveluja. Kehitetään lähityötä erityisesti tutkintavankisuuden tulovaiheessa. Tehostetaan palveluohjausta Vankiterveydenhuollon palveluihin. ○ Perustetaan vakavasti vankilaturvallisuutta vaarantaville vangeille omat osastot. 	<p>% vangit, kokonaan toimintaan osallistumattomat</p>
2024	<ul style="list-style-type: none"> • Risen palvelut ja vankien sijoittelu vastaavat asiakkaiden palvelutarpeita. 	<p>Roti: Ransun tavoitteiden toteutuminen</p>

- Tulostavoite 2: Huolehdimme turvallisuudesta rangaistusten täytäntöönpanossa ja edistämme yhteiskunnan turvallisuutta.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022–2025	<ul style="list-style-type: none"> • Vähennetään vapautumisvaiheeseen liittyviä riskejä suunnitelmallisella vapauttamisella ja turvallisella siirtymisellä kohti avoimempaa täytäntöönpanoa. • Täytäntöönpanon turvallisuutta parannetaan ja valvontatyötä kehitetään. Toimenpiteinä mm. <ul style="list-style-type: none"> ○ Toteutetaan turvallisuuden ja valvontatyön selvitysten jatkotyöstämiseksi perustettujen hankkeiden suositusten mukaiset kehittämistoimet, ○ Kehitetään JR-rikollisuutta ehkäiseviä toimenpiteitä, ○ Jatketaan väkivaltaisen radikalisoitumisen havainnoinnin ja ennaltaehkäisyn kehittämistä. 	<p>Valvotun koevapauden kautta vapautuneet, % vapautuneista vankeusvankeista</p> <p>Suoraan suljetusta vapautuneiden % osuus vapautuneista</p> <p>Vankeusvangeista avolaitoksissa keskimäärin päivässä, %</p> <p>Laitosturvallisuusindeksi</p>

- Tulostavoite 3: Toiminnassamme toteutuu oikeusturva ja yhdenvertainen kohtelu.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022– 2025	<ul style="list-style-type: none"> • Laillisuusvalvonta ja oikeudellinen ohjaus paranee, tavoitteena rikosseuraamusasiakkaiden oikeusturvan ja yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen. Toimenpiteinä mm. <ul style="list-style-type: none"> ○ vuosittaisen laillisuusvalvontasuunnitelman toimeenpano, ○ asiakkaita koskevien menettelytapojen yhdenmukaistaminen valtakunnallisiksi. 	<p>Toteutunut/ei</p> <p>Kanteluiden kokonaismäärä ja toimenpiteisiin johtaneiden kanteluiden määrä sekä havainnot yksikköön tehdyn ensimmäisen valvontakäynnin jälkeisiltä valvontakäynneiltä.</p> <p>Vuosittainen laillisuusvalvontasuunnitelma raportoitu/ei</p> <p>Omavalvontajärjestelmän käyttö vankiloissa ja yhdyskuntaseuraamustoimistoissa</p>
2023	<ul style="list-style-type: none"> • Rikosseuraamuslaitos kehittää toiminnan laadun auditointijärjestelmän. 	Toteutunut/ei

2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet vuosille 2022–2025 ovat:

Toiminnallinen tuloksellisuus

- Verkostoidumme ja integroidumme yhteiskunnan palveluihin.
- Toiminta- ja asiakasprosessit ovat sujuvia, tietojärjestelmät edistävät tuloksellisuutta.
- Toimipaikkaverkosto ja organisaatorakenne edesauttavat tavoitteiden saavuttamista.

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat:

- Tulostavoite 4: Verkostoidumme ja integroidumme yhteiskunnan palveluihin.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022–2025	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään verkostoyhteistyötä tavoitteena rikosseuraamusasiakkaiden tuen ja palveluiden yhteensovittaminen yhteiskunnan palveluihin sekä monitoimijaisen yhteistyön ja palvelujatkumoiden kehittäminen. Toimenpiteenä mm. <ul style="list-style-type: none"> ○ Järjestetään toiminta valtakunnallisten sidosryhmäyhteistyön linjausten mukaisesti ja kehitetään verkostotyön työkäytäntöjä. 	<p>Linjaukset käytössä/ei</p> <p>% sakkovangeista sijoitettu ulkopuoliseen kuntoutukseen</p> <p>Toteutettu arviointitutkimus, missä arvioidaan jatkopolkuja</p>

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kehitetään asiakassuunnitelmayhteistyötä, rakennetaan verkostotyönä asiakassuunnitelmille yhteisiä tavoitteita ja turvataan jatkumot viranomaisyhteistyön suositusten mukaisesti. ○ Kehitetään sakko- ja lyhytaikaisvankien palveluita ja palvelujatkumoa sekä lisätään sakko- ja lyhytaikaisvankien sijoittamista ulkopuoliseen kuntoutukseen. 	ja vaikuttavuutta (v. 2023)

- Tulostavoite 5: Toiminta- ja asiakasprosessit ovat sujuvia, tietojärjestelmät edistävät tuloksellisuutta.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022–2025	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan Rotin jatkokehitys. • Seurataan ja arvioidaan Roti-hankkeen tuottavuushyötyjä. • Rikosseuraamusasiakkaiden sähköistä asiointia ja digipalveluita lisätään ja kehitetään kaikissa yksiköissä. • Esitutkintaviranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö on sujuvaa. Toimenpiteinä mm. selvitetään työnjako ja vastuut vangin kuljetuksessa. 	Toteutunut/ei

- Tulostavoite 6: Toimipaikkaverkosto ja organisaatorakenne edesauttavat tavoitteiden saavuttamista.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022–2025	<ul style="list-style-type: none"> • Rikosseuraamuslaitos on nykyistä yhtenäisempi organisaatio, jonka toimeenpanokyky paranee. Toimenpiteinä mm. <ul style="list-style-type: none"> ○ Toteutetaan organisaatorakenteen (Rise 2.0) muutokset (v. 2022). ○ Selvitetään ja toteutetaan rikosseuraamuskeskusten organisaation ja johtamisen uudistamisen tarpeet (v. 2023–2024). ○ Seurataan organisaatiouudistusten tavoitteiden toteutumista. • Toimipaikkaverkostoa kehitetään toimintaa tukevien tilojen varmistamiseksi. 	Toteutettu/ei
2022	<ul style="list-style-type: none"> • Risen toimitilaverkoston pitkántähtäimen kehittämissuunnitelma valmistuu 31.8.2022 mennessä. Suunnitelmassa huomioidaan kestävä kehitys ja hiilijalanjälki. 	Valmistunut / ei

2.3 Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet vuosille 2022–2025 ovat:

Henkilöstö

- Uudistamme johtamista ja tuemme henkilöstöä osaamisen kehittämisessä.
- Parannamme henkilöstön työhyvinvointia ja Risen työntajamielikuvaa.
- Teemme tavoitteellista ja vuorovaikutuksellista lähityötä.

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat:

- Tulostavoite 7: Uudistamme johtamista ja tuemme henkilöstöä osaamisen kehittämisessä.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022–2025	<ul style="list-style-type: none"> • Huolehditaan siitä, että alalla työskentelevillä on kelpoisuusvaatimusten edellyttämä koulutus. • Toteutetaan henkilökunnan rekrytointi- ja koulutusjärjestelmään tarvittavat muutokset. Arviointi henkilökunnan rekrytointi- ja koulutusjärjestelmän kehittämistarpeista valmistuu 15.1.2022. • Johtajat ja esimiehet osallistuvat suunnitelmallisesti johtamis- ja esimieskoulutukseen (v. 2022– 	<p>Alalle kouluttamattomien %-osuus valvontahenkilöstöstä</p> <p>Toteutettu/ei</p> <p>Osaava: johtamiskoulutuksen suorittaneiden johtajien osuus kaikista johtajista</p>

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
	<p>2025). Vuonna 2022 keskitytään johtajien ja esimiesten muutosjohtamisen taitojen vahvistamiseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tuetaan henkilökunnan muutosvalmiuksia organisaatiouudistuksen vaatimien toimintatapamuu- tosten omaksumiseksi. 	<p>Koulutustasoindeksi</p> <p>Koulutuspäivät</p> <p>VMBaro</p>

- Tulostavoite 8: Parannamme henkilöstön työhyvinvointia ja Risen työntajamielikuvaa.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022– 2025	<ul style="list-style-type: none"> Parannetaan henkilöstön työhyvinvointia. Henkilökunnan työturvallisuutta parannetaan. Toimenpiteenä kehitetään turvallisuutta parantavia menettelytapoja. <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön yksintyöskentelyyn liittyvät riskit huomioidaan riskikartoituksessa ja tehdään toimenpiteitä riskien minimoimiseksi. Kehitetään keinoja puuttua henkilöstöön kohdistuvaan maalittamiseen. Parannetaan Risealan tunnettuutta ja työnantajamielikuvaa. 	<p>Sairauspoissaolot pv/htv</p> <p>Työtapaturmat pv/htv</p> <p>VMBaro</p> <p>Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten lkm</p>

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
		Työnantajamieliku- vatutkimus (v. 2022–2023)

- Tulostavoite 9: Teemme tavoitteellista ja vuorovaikutuksellista lähityötä.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022– 2025	<ul style="list-style-type: none"> • Jatketaan lähityön toimintamallien mu- kaista työskentelyä yhteisten käytäntöjen vakiinnuttamiseksi. 	<p>Yksiköiden väliset vertaista- paamiset otettu käyttöön on/ei</p> <p>Lähityön täydennyskoulutuk- sen käyneiden lkm</p> <p>Vastuuvirkamies-itseopiske- lumateriaalin suorittaneet, lkm</p> <p>Naiserityisyys rikosseuraa- musalalla koulutuksen käy- neet, lkm</p>

2.4 Talous

Talouteen liittyvät tavoitteet vuosille 2022–2025 ovat:

<p>Talous</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kohdennamme resurssit strategiaa edistävään toimintaan. • Toimintamme on taloudellista ja tuottavaa.
--

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat:

- Tulostavoite 10: Kohdennamme resurssit strategiaa edistävään toimintaan.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään tiedolla johtamista ja sen edellytyksiä mm. ottamalla käyttöön tietovaraston tietojen analysointi- ja raportointisovellus (BI-sovellus). • Arvioidaan Risen pitkän aikajänteen toimintaedellytykset ja resurssitarpeet. • Rikosseuraamuslaitos osallistuu pilottihankkeen (asunnottomuus-SIB) valmisteluun. Päätökset pilotin toteuttamisesta tehdään esiselvityksen valmistuttua. 	Tiedolla johtamisen suunnitelma on / ei ole toteutunut

- Tulostavoite 11: Toimintamme on taloudellista ja tuottavaa.

Vuosi	Välitavoitteet	Mittari / Arviointikriteeri
2022	<ul style="list-style-type: none"> • Osana tiedolla johtamisen kehittämistä uudistetaan tuottavuuden ja vaikuttavuuden raportointia ja seurantaa huomioiden Rotin käyttöönotto ja organisaatiomuutos. • Vähennetään matkustamista koronaepidemiaa edeltävältä tasolta kustannusten ja hiilijalanjäljen pienentämiseksi. • Kehitetään hiilijalanjäljen seurantaa. 	<p>Toteutunut / ei</p> <p>mittarit: henkilöstön matkustuskustannukset</p> <p>Autom. käsiteltyjen valtion ostolaskujen %-osuus</p>

3. Vuosien 2022–2025 voimavarat

3.1 Henkilötyövuodet

	Toteuma 2020	Arvio 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Henkilötyö- vuodet	2502	2633	2533	2555	2635	2635

3.2 Määrärahat

	Toteuma 2020	Toteutuma- arvio 2021	TAE2022	Kehys 2023	Kehys 2024	Kehys 2025
Määrärahat (1000 €)	222 418	242 264*	233 651	235 562	250 662	250 662

* TA 2021 233 939 M euroa + lisätalousarvioissa saadut kertaluonteiset koronalisämäärärahat 4,72 ja siirto VTH:lle vähennettynä 240 000 euroa sekä 3,8 M euroa varallaolokorvauksista aiheutuviin kustannuksiin ja Se-
naatin vuokrien omakustannuksesta johtuen.

Taulukossa vuoden 2022 määrärahat ovat talousarvioesityksen 27.9.2021 mu-
kaiset, ja 2023–2025 määrärahat ovat valtioneuvoston 12.5.2021 Julkisen talou-
den suunnitelman mukaiset.

4. Voimassaolo ja seuranta

Rikosseuraamuslaitos laatii puolivuosisikatsauksen tilinpäätösennusteineen elokuussa 2022 ja toimintakertomuksen edellisen vuoden tavoitteiden toteutumisesta helmikuussa 2023. Oikeusministeriö ohjeistaa raportointiaikataulusta erikseen. Puolivuosisikatsaukseen ja toimintakertomukseen liitetään arvio riskienhallinnan tilasta ja näköpiirissä olevista riskeistä ja keinoista niiden torjumiseksi.

5. Allekirjoitukset

Helsingissä 13.10.2021.

Pekka Timonen
Kansliapäällikkö
Oikeusministeriö

Arto Kujala
Pääjohtaja
Rikosseuraamuslaitos

Liite 1 Yhteiset seurantamittarit

Mittari	To- teuma 2019	To- teuma 2020	Arvio 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Henkilöstö							
1 Oma työ -indeksi	-	3,63	3,63	3,70	3,75	3,80	3,91
2 Työyhteisön oikeu- denmukaisuus -indeksi	-	3,69	3,73	3,80	3,85	3,95	4,04
3 Esimiestyö -indeksi	-	3,61	3,64	3,70	3,75	3,80	3,88
4 Johtaminen -indeksi	-	2,80	2,88	2,95	3,00	3,10	3,20
Talous							
Toimintamenot vuo- dessa/ vanki € (netto)	65 632	67 200	62 102	68 180*	67 030	70 250	69 960
Toimintamenot vuo- dessa/yhdyskuntaseu- raamusta suorittava € (netto)	7 499	7 380	5 689	6 150*	6 410	6 470	6560
Siirtyvän määrärahan osuus %	7,0 %	9,1%	7,4%	6,0%	4,3%	5,9%	8,4%
Toimitilat							
Toimistotilatehokkuus (hum2/htv)	27	25	25	24	24	23	22
Toimitilakustannuk- set/htv	6 551	5 976	4 779	4 779	4 779	4 779	4 779

*Mittarien määritelmä on muuttunut siten, että vuodesta 2022 alkaen sisältää kaikki Risen toimintamenojen toteutumat.

Aikaisempina vuosina ei ole Kehan ja RSKKn kuluja huomioitu.